

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bd Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia L o v r o v & Co.)
A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Regele Carol II. No. 14.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand“ camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

La alții și la noi...

Desprindem dintre știrile de astăzi una din Polonia, care se impune în chip deosebit atenției românești.

E vorba despre faptul că statul polonez a hotărât să facă, la 1943, când se împlinesc 25 de ani dela revieroa sa, o expoziție universală, pe care începe să o pregătească încă de acum.

Dacă știrea aceasta nu vă spune nimic, gândiți-vă că România comemorează la toamnă 150 de ani dela izbucnirea răscoalei lui Horea, iar la iarnă 150 de ani dela frângerea pe roată a comandanților revoluției Moților. Și gândiți-vă: cum o comemorează! Prin vr'o operă care să rămână apoi spre binele bieților urmași ai lui Horea, Cloșca și Crișan? Prin vr'un drum nou înființat în Țara Moților? Prin vr'un spital, prin vr'o școală, prin adunarea depe drumuri a bieților copii de Moți și plasarea lor în școală, în industrie, în comerț sau altundeva unde să se lăturească? Prin vreo reparare a nedreptăților ce s'au făcut bieților Moți în decursul veacurilor și se fac și dela eliberare încoace? Prin ce?

Ce va rămâne după comemorare, pe care o bănuim mărginită — ca toate comemorările românești — la festivaluri ca acel dela Paștile Morților al studenților arădani din București, la serbările festive ale „Astrei” sau altei organizații, și, firește, la inevitabilele turnee ministeriale, cu adunătură de popor, cu ovajii, cu câte-o pomană și cu nelipsitele cheltuieli de milioane, din care va pica ceva organizatorilor.

Asta să fie oare comemorarea ce se cuvine revoluției Moților, celui mai important fapt din istoria Transilvaniei, pentru că fost semnalul, începutul, tuturor celorlalte fapte istorice românești ce ne-au dus apoi la desrobire?

Iată, Polonia ne nvață cum trebuie lucrat. Ea și pregătește depe-acum sărbătorirea aniversării a 25-a a desrobirii, cu 9 ani înainte!

Să nu se zică că lumea românească n'a aflat decât în anul acesta, că vine comemorarea lui Horea. Sunt trei ani, de când am citit în ziarul „Cuvântul” un articol prin care se avertiza că se apropie comemorarea, și că trebuie s'o prăznuim prin opere cari să rămână spre binele Moților, deci să fie pregătită de cu vreme.

A dat însă cineva vreo ascultare acestui avertisment?

Dar dacă comemorarea revoluției lui Horea e condamnată să treacă fără consecințe binefăcătoare pentru urmașii răscolaiților, să ne gândim că se apropie centenarul revoluției Iancului.

Măcar această comemorare s'o pregătim de cu vreme!

Altă știre, privitoare la o altă străinătate, mai apropiată: la Ungaria.

La Macău, pe Murăș, s'a înregistrat săptămâna aceasta o vi-

zită dintr'acelea cu răsunet peste mări și țări.

Nu e vorba de-o vizită a lui Horthy, pentru că după pățania de acum trei ani, regentul maghiar nu mai face vizite la moșia cenădană a cumnatului său Purgly. Precum se știe, țărani depe moșia cumnatului latifundiar al regentului fuseseră atât de încântați de vizita despotului, încât inimosul Horthy a trebuit să vină escortat de o companie de honvezi, ca să nu i se întâmple nimic.

E vorba deci de-o vizită ceva mai însemnată, realmente mai însemnată. E vorba de vizita rabinului făcător de minuni (tot al doilea rabin, după cum se știe, este făcător de minuni) Lazar Spira din Muncaci. Și — spun ziarele maghiare — că s'a adunat la Macău, în cinstea rabinului făcător de minuni, oaspeți cu nemiluita, dela Arad, dela Timișoara, dela Sădăgura, dela Tarnopol chiar, de unde, dupăcum se știe, nu se poate veni decât dacă ești trimis de Ceka sovietică, și nu poți ajunge la Macău decât decât peste România!

Ei, bine! Altceva e de reținut din toată această chestie.

Ziarele maghiare spun în legătură cu năvala dela Macău, că a mai fost de curând o asemenea vizită în jud. Săbolci, și autoritățile maghiare au trebuit să facă câteva săptămâni în șir razii, ca să măture pe indezirabilii ce prinseseră poftă să nu mai plece.

Când se va pomeni și la noi asemenea descotorosire?

Intre generațiile ardelenene

— Să facă tineretul politică? — Maniștii despre tineret —

— O convorbire cu d. Sever Stoica despre politica generației tinere —

Redăm în cele ce urmează părerile unui binecunoscut reprezentant al noii generații ardelenene, d. Sever Stoica, despre o chestiune care pasionează lumea tânără a provinciei noastre: participarea ei la viața politică și atitudinea ei față de bătrâni. Discuția ni s'a iscat în urma unui articol apărut în ziarul „România Nouă”. D. Sever Stoica a lansat o explozie de reflecție, pe cari le notăm:

„D. Zaharie Boilă a avut, — spune d. Sever Stoica — un moment de sinceritate. A scris un articol ironic despre tineret. Am râs și eu. Nu de d. Zaharie Boilă. Ci de articol, de spiritul arcaicist, de savuroasele anecdote infățișate ca realități ale generației tinere, de anecdotele ridicate la rangul problemelor de stat. Dar n'am răs nici de-acestea. Ci de spiritul de franchetă a bătrânilor, al caror tălmăci expresiv și amuzant este d. Zaharia Boilă. Oamenii aceștia ne urăsc așa de mult, sunt animați de sentimente de ostilitate așa de pronunțate, încât deși meșteri în arta ipocriei, deși de o fățărnicie așa de blândă, încât și se prezintă ei, lupii, ca miei ai lui Christ, sunt azi scoși din țărâni, și nu și mai pot ascunde nici ura față de noi. Parcă noi am fi vinovați că ei sunt impotenți, că au trecut prin România Mare fără a lăsa nici-o urmă, nici-o creație, nici-o operă pozitivă, nimic care să vorbească istoriei. Vor rămâne desigur anecdotele d-lui Zaharie Boilă.

Uite se scrie acest delicios

mănuitor al condeiiului, d. Zaharie Boilă:

„Fosti și viitori Miniștri, foști și viitori candidați la dictatură, gazetari, artiști, profesori, directori de bancă, moșieri, în slârșit toată lumea își bate pieptul și declamă: Loc tineretului! Tineretul înaintel! (Parola din ultimul discurs al d-lui Alex. Vaida-Voevod, n. n.) Salvați tineretul! Organizați tineretul! Dacă atunci pe când (sic) hoinăream în grădina engleză dela Budapesta sau în Praterul din (sic) Viena, și mă frământam cu grija la examenele fundamentale și riguroase, ne-ar fi vorbit și nouă astfel puternicii zilei, am fi fost arhifericiți (sic). Cum ne-ar fi gădilat la ureche dacă ne-ar fi vorbit cineva cam așa: „Ce-ți mai bați capul cu teza lui Monroe, și cu jius comericii”? Uite, placă (sic) mai bine un mandat”. Sau: „Lasă-l, pe uratul ăla de Spenser, pofteste la mine șef de cabinet, că (sic) poți să te plimbi pe șosea, în limuzină”. Dar, durere, (sic) eu ne-a vorbit nimeni așa”.

Teza, — continuă d. Sever Stoica, — este greșit pusă, problema este intenționat răstălmăcită.

Despre tineretul ardelen

Imi aduc aminte, primăvara anului 1926, când partidul național, în urma venirii la guvern a d-lui mareșal Averescu, și în urma defectivității regretatului Vasile Goldiș, a intrat în derută, când trupele partidului național au fost demoralizate, și conducătorii au fost cuprinși de panică, un pumn de tineri ardeleni a intrat în focul luptei și partidul național a fost salvat. Pe vremea aceea eu aveam cam 20 de ani. Nimeni,

însă, din conducătorii partidului nu ne-a consiliat să stăm liniștiți la carte, să ne roadem coatele pe băncile universitare, să nu ne ocupăm de interesele obștești, să nu facem politică. Dimpotrivă, am fost încurajați, am fost răsfățați, am fost alinați. Acei cari am salvat partidul național, am fost combinați, un mănunchiu de tineri din elita de luptă a Ardealului. Așa cum am fost, așa am rămas și astăzi. Cu toate decepțiunile pe cari le-am avut în viața politică, ci toate desiluziile pe cari le-am întâmpinat în viața de partid, pentru că noi n'am avut, acești tineri de elită, decât decepțiuni și desiluzii în viața politică, noi am rămas și azi aceiași luptători.

Astăzi trebuie să constatăm că în anul 1926 după ce am redresat energiile morale ale partidului național, ceata de bătrâni, cari n'au văzut în politică arta grea a luptei și sacrificiului pentru neam, ci o profesiune, și încă cea mai rentabilă dintre profesiuni, aceea care prin bagheta magică a statului își aduce zeci de milioane pe an, ceata aceea de bătrâni a început să ne privească cu ochi piz mălăreși, să facă intrigă, să ne prăvălească obstacole în drum, pentru că își dădea seama că într-o guvernare suflatul nostru revoluționar va constitui un balast și va deranja multe șocotele de bucătărie. Trebuie să recunoaștem că instinctul de pun-găși al acestor bătrâni n'a dat greș.

(Continuare în pag. IV-a).

Din trecutul iobăgiei ungurești

de Isaia Tolan

II.
S'a dat tot atunci nobilimii o armă împotriva iobagilor, care se pretindea că-i un mijloc pentru boier de-a face iobăgimea să recunoască noua sarcină patriotică, dar în realitate a fost temelul unei ex-crocherii de care un nemeș n'avea de ce să se jeneze: Căci prin acest *ius gladii*, cecece a însemnat dreptul domnului de pământ de a ucide pe iobag după plac, el fiindu-i și acuzatorul și judecătorul, iobagul după-ace a dat nemeșului impozitul militar cu care acesta să-și susțină armata, a fost constrâns să facă armată pe degeaba în banderiuul nemeșului, așa că, dupăcum observă istoricul citat al iobăgiei din Ungaria, p. 35, „banii luați (pentru întreținerea oștirii personale) rămăneau în buzunara nemeșului”. N'au fost de-ajuns firește toate-acestea: ze-

ciuala pentru popi, noimea pentru popi), impozitul către stat, noua noime pentru întreținerea banderilor și înrolarea pe gratis în banderile ce trebuiau constituite din legegii; iobagii după ce-au plătit impozitul militar către nemeș și au făcut armată în banderiuul acestuia pe gratis, au mai fost silți: să presteze o dare militară specială către împărăție, (legea din 1432), și să dea, tot câte 33 laolaltă, un soldat călăreț bine echipat pe cheltuielile lor; s'a mai adus tot cu privire la contribuția lor patriotică și o altă lege: iobagul care îndrăznind să-și deie seama că domnul de pământ face o patentă ex-crocherie luându-i impozitul militar și punându-l

tot pe el să-i facă militarie pe degeaba, cuteza să-și ia inima în dinți și să fugă dela oaste, era omorit fără nici o judecată (legea dela 1454).

Pentruca soartea iobagilor să fie cu adevărat așa cum o califică ciatul istoric al iobăgiei ungurești: mai rea decât a unui vierme (pag. 73), s'au adaos la cele arătate până aci o multime de alte sarcini, și-cane și nedreptăți:

Începând cu zeciuala, toate dijmenele și impozitele erau pre-texte de spoliații suplimentare, de tiranizări și jigniri. Se lua de către popii bisericii dominante a zecea parte din avut sau din recoltă, și-a noua când li se părea că declarația a fost neadevărată (a doua noime o lua boierul), dar dijmuitorii nu se mulțumiau cu-atât, ci mai luau de fiecare dintre noimile rămase (chiar și de cea de-a noua care avea să fie dată nemeșului), câte doi dinari ce nu erau prevăzuți în nici-o lege. (Constatarea e a parlamentului din 1498, care n'loc să sancționeze abuzul, l-a

legalizat pentru viitor reducând taxa ilegală dela 2 dinari la unul, — cf. ibid. p. 50). Peste zeciuală se lua apoi de către zeciuitori și câte un pui de fiecare casă, (constatarea parlamentului din 1500, care a interzis pentru viitor abuzul, cf. ibid. 50) și se mai luau pe deasupra și bani de liturghie sau așa zisi creștinești, storși de-a semenea prin abuz, după cum a constatat, însă fără ca să ia măsuri, parlamentul din 1495 (pag. 48). Era obiceiul să se ia zeciuală sau alte dijmene, contrar legilor, în bani și nu în bucate, și atât Andrei al II-lea cât și parlamentul din 1498 au constatat c'acest abuz se făcea dintr'un anume calcul: pentruca să se poată spolia iobagul prin evaluări în dauna lui. (Andrae II Decr. 1222, art. 20; Legea 1498 art. 49, cf. Ibid. p. 29 și 49). Se lua apoi zeciuală și din ce era pres-cris, și din cecece era scutit de dijmuire; dovadă că au trebuit aduse la destul de dese intervale precizări, de cari fi-

(Continuare în pag. II).

³⁾ Recunoscută și prin legea dela 1351, prin care s'a introdus nona nobililor; cf. idem, 35.

De toate și amestecate

Era s'o lase față după ce i-a păpat milionul

La Orade s'a întâmplat săptămâna aceasta o nuntă cam nu de bună voie. Un anume Solomon Stern, expulsat din Constantinopol și trimis să ferească ca atâția de legea lui, România, fiindcă a făcut întâmplarea să fi fost tatăl său cetățean orădan, a venit la Orade cu un bucluc pe cap: cu o coreligionară persană, Enrieta Spierer, de care tare ar fi voit să scape. Numita îi dăduse adevărat pe mână un mi-

lion de lei, fiindcă i s'a spus c'o ia de nevastă. Dar don jupanul a tocat banii, și când n'a mai fost ce toca, a voit pur și simplu să zică iubitei și creditoarei la revedere. „Persana“ nu s'a dat bătută, l-a acționat în judecată, și judecătoria a ordonat lui Stern să se ducă cu fata la ofiterul stării civile. Și așa persana Enrieta Spierer a ajuns d-na Stern și cetățeană a României.

Se țin lanț incendierile de păduri

Pădurile grănicerești au fost aprinse de țărani

Ieri s'au anunțat noi incendii de păduri, din Bucovina și din părțile Bistriței.

În Bucovina operațiile de stingere sunt mult îngreunate de exploziile diferitelor depozite de proiectile rămase prin păduri din timpul războiului. Proiectile explodate au răscolit și mormintele soldaților îngropați acolo.

În timpul operațiilor de stingere a fost rănit un șef de gardieni publici.

În părțile Bistriței, până sus pe Tibleș și pe muntele Henin, ard o serie întregă de păduri.

Nu se stinge bine o pădure, că se aprind alte zeci, iar mijloacele de comunicații lipsesc sau drumurile sunt inaccesibile.

Jandarmii bănuiesc că focul e pus de țărani.

La Zagra s'au descoperit doi copii, cari, din inițiativa părinților lor, au dat foc pădurii din acea comună.

Au sosit la fața locului d-nii subprefect dr. Popu, maior Popescu și căp. Grigoriu, dela legiunea de jandarmi, spre a face anchetă

Noi destăinuri senzaționale despre înarmările Germaniei

Ziarele „Petit Parisien“ și „Journal des Nations“ fac noi destăinuri, senzaționale în legătură cu înarmările Germaniei.

La „Uzinele Renane“ din Duesseldorf se fabrică un nou tip de mitralieră, care numai are nevoie de bandă pentru încărcarea cartușelor, ci acestea sunt transmise direct în țevă, printr'un dispozitiv special.

La aceleași uzine se fabrică un nou tip de tunuri antiaeriene, care pot să tragă 1000 lovituri pe minut.

La uzinele metalurgice din Braunschweig și la cele din Kiel, se fabrică țevi de tunuri,

iar la „Deutsche Werke“, din Spandau, se fabrică un nou tip de mitralieră.

La fabrica Fritler, din Lipsca, se fabrică muniție pentru tunuri grele și ușoare.

La „Siemens și Halshe“ din Berlin, care au angajat 3000 noi lucrători, și la uzinele „Schucker“, tot din Berlin, precum și la uzinele „Zeis“ din Lipsca, se fabrică un nou tip de tunuri antiaeriene.

În afară de aceasta, continuă cu mare asiduitate lucrările de întărire la granițele polonă și cehoslovacă.

rește nu s'a ținut seamă. (S. Ladislai Liber I, 1092: episcopul va căpăta o zecime din toate cele cf. Nagy, p. 26; Legea 1428, art. 51: „se ia zeciuială numai din sămânături, vin, secară, ovăs și alac, și din nimic altceva“, cf. ibid. p. 49; Legea 1481: preoții nu pot lua zeciuială decât din grâu, vin, miei, miere, mei, secară, orz, ovăs. — cf. ibid. p. 43; Legea 1495, art. 40: se va lua a 10-a și dintre capre, cf. ibid. p. 48). Un alt abuz ce se făcea era că se lua dijma din recolta netă, în loc să se ia după cum era prevăzut, din crucile de pe câmp. Dijma se lua întotdeauna sub jurământ (Instituit încă la 1092, de sf. Ladislai, cf. ibid. p. 26.); dijmuitorii găseau întotdeauna declarația iobagului falsă, pentru că făcându-l, chiar și silnic, de minciună, să-i poată lua și noimea instituită drept pedeapsă de Ștefan I-ul; îl puneau deci să jure, iar acest jurământ a fost în toate timpurile iobăgiei ungurești — cu excepția vremurilor lui Matia Corvinul — și căna cea mai blestemată, ducând adeseori până la excomunicarea bisericăscă și u-

neori până la judecata cu fier înroșit și cu apă fierbinte. Dovedă că abuzul s'a dovedit o pacoste ce ținea iobăgiei într'o revoltă permanentă, el a preocupat o serie întreagă de parlamente, dar n'a fost sancționat decât sub regele de origine românească Matei Corvinul.*) Acest rege supranumit de unguri „Cel Drept“, a hotărât: dacă dijmuitorul nu crede pe iobag pe jurământ, va măsura, și dacă l-a prins cu minciuna, îi va lua, fără altă pedeapsă, ceea ce a trecut sub tăcere, dar dacă iobagul a spus adevărul, îi va plăti dijmuitorul un galben sau dacă nu-l are, îi va da calul. (Legea 1464, art. 24; cf. ibid. 42) Printre o a doua lege a aceluiasi, fiindcă se vede că dijmuitorii refuzau să deie galbenul sau calul, s'a hotărât că înainte de-a face

*) Întâia sancțiune, dacă i se poate zice-așa, a fost din 1411, sub Sigismund, dar a fost numai platonice: s'a ordonat dijmuitorilor să creadă jurământul iobagilor, dar nu s'a luat nicio măsură pentru cine nu-l credea; cf. ibid. 39.

Cum se va face mâine degradarea complotiștilor

Comandantul corpului II de armată a schimbat în ultimul moment hotărârea după care degradarea complotiștilor care se va face mâine, era să se facă pe câmpul dela Cotroceni.

Degradarea ofițerilor condamnați se va face pe platoul dela Malmaison și publicul nu va putea asista decât cu bilete eliberate dela consiliul de război.

În vederea degradării consiliul de război a intervenit prin comenduirea pieții ca să fie aduse în Capitală dela regiamentele respective, săbiile celor 8 ofițeri, întrucât urmează

să fie rupte în fața lor odată cu smulgerea epoleților.

La degradare vor asista detașamente de soldați dela toate corpurile de armată.

Deși complotiștii au declarat recurs în Casație, totuși, potrivit codului justiției militare, sentința nu poate fi suspendată de executare pentru militari din moment ce s'a pronunțat Curtea superioară de justiție militară.

Astfel stând lucrurile, verișunea că degradarea s'ar putea amâna n'are nici un temei.

Războiile războinice ale ungușilor

Secția din Pécs a asociației foștilor luptători maghiari și a ținut la Pécs adunarea anuală, cu participarea reprezentanților tuturor autorităților civile și a asociațiilor patriotice. Armata a fost reprezentată prin generalul de divizie Bert Henrik, comandantul brigăzii a 4-a mixte, înconjurat de întregul corp militar al garnizoanei din Pécs.

Cu acest prilej, președintele secției Pécs a asociației luptătorilor, colonelul în retragere Maroti Geza, a rostit o lungă cuvântare declarând între altele:

„Luptătorii maghiari, deși recunosc caracterul serios al tratativelor începute cu privire la revizuire, n'au totuși încredere decât în forța armelor și așteaptă cu nerăbdare clipa în care soarta Ungariei să fie din nou în mâinile armatei ale poporului maghiar“.

Asistența, și în special ofițerii, s'au sculat în picioare la auzul acestei declarații războinice și au aplaudat puternic pe orator.

POSTA REDACȚIEI

Rugăm pe toți corespondenții și colaboratorii noștri, ca în viitor, să trimită manuscrise numai la redacția din Arad.

Recursul atentatorilor dela Sinaia

După cum am anunțat, Consiliul de război al corp. II armată a trimis dosarele, care privesc pe cei trei atentatori dela Sinaia Curții superioare de justiție militară spre a fixa data recursului.

Din cele 85 dosare, cari au făcut obiectul procesului, 12 dosare privesc pe atentatori.

Odată cu dosarele a fost înaintată și sentința, care numără nu mai puțin de 66 pagini, cu 132 întrebări de culpabilitate.

Se crede însă că se va judeca recursul dela jumătatea lunii Mai.

Ghiață artificială

ieftină, igienică, perfect înghețată la

Uzinele Municipiului Arad

Telefon 16-25

Abonament de ghiață cel mai ieftin la casa de încredere REUSZ. Fabrică de ghiață Arad. Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 141.

Cinematograful CENTRAL

Vineri, premieră!

Șase inimi într'un vals

Cea mai bună operetă a sezonului. Muzică, veselie, frumusețe. În rolurile principale: fermecătoarea **Gretl Theimer**, primul june al ecranului **Georg Alexander**, renumitul cântăreț **Leo Schlezak**, cunoscuta **Hansi Niese**, etc.

SELECT

Programul de azi!

Fenomenalul HARRY PIEL în Vasul fantomă

Film de senzații.

CORSO

Programul de azi!

Lei 10.—, 15.—, 20.—

Te iubesc necunoscut

Cea mai frumoasă operetă a lui **Botvany**. **Magda Schneider**, **Willy Forst**. Vederi originale din Nizza.

Aplicarea legii conversiunii

Miercuri dim. s'a ținut la Banca Națională o conferință a inspectorilor Băncii cu d. guvernator Gr. Dimitrescu, privitor la aplicarea legii conversiunii, în cadrul situației institutului nostru de emisiune creată de noile dispoziții ale acestei legi.

În cursul discuțiilor urmate s'a făcut o analiză amănunțită a noiei legi și s'a hotărât ca zilele acestea, inspectorii Băncii Naționale să întreprindă în diferite regiuni ale țării, o anchetă seroasă asupra roadelor legii asanării datoriilor precum și asupra felului cum se aplică noua lege.

Ancheta inspectorilor va dura aproape două săptămâni și rapoartele întocmite vor determina o serie de măsuri din partea Băncii Naționale pentru netezirea raporturilor cu debitorii, cari sunt în cazul de a beneficia de legea conversiunii.

dijmuitorul măsurătoare, are să pună galbenul în mâna iobagului, sau să se dea jos de pe cal și să-l ducă în curtea iobagului, pentru că acesta să i-l poată lua dacă se dovedește că a spus adevărul. (Legea 1486, art. 41; cf. ibid. 44)

Matia a murit însă, și vorba proverbială de atunci la unguri: „a murit și dreptatea“; la 1495 (cinci ani după moartea acestui rege drept) parlamentul nemeșilor unguri care curând după aceasta (la 1505) avea să se răzbuie pe Matei Corvinul hotărând să trimită 'n iobăgie veșnică pe cine ar mai voi pe tronul unguresc un rege ne-maghiar, a tăiat dintr'un condei dispozițiile lui Matia, și a hotărât că dijmuitorul nu va mai pune galbenul în mâna iobagului și nu se va mai da depe cal dacă voește să verifice jurământul, cu alte cuvinte vor reîncepte toate șicanele câte-au mai fost, până la pedeapsa cu excomunicarea și cu apa fierbinte și fierul înroșit, pe-această chestie a jurământului iobăgesc referitor la avut și la recoltă. (cf. ibid. 48.)

Au fost afară de-acestea

și-alte, foarte multe, nedreptăți pentru că aproape fiecare parlament nu găsea altă preocupare decât să 'ngreuiască cu încă o brutalitate soarta animalică a iobăgimii.

Iobagul nu putea să fie martor, (legea din 1486) pentru că justiția de castă cerea să nu se influențeze judecătorul, care era 'n aceeași persoană și stăpân al acuzatului și acuzator, prin mărturiile ale celor cari știau faptele de fiecare zi ale iobagului învinuit. N'avea drept să vâneze, să pescuiască (Nagy, 53—54), pentru că însemna să-și piardă timpul, care era foarte scump pentru domnul de pământ. Nu putea aduce o mireasă din alt sat fără să trebuiască, până la legea din 1496, să plătească, el și toți nuntașii, vamă (Nagy, p. 43). N'avea drept să meargă nici la moară cel puțin, până la legea din 1492, fără să plătească vamă de drum, și i se lua vamă până la aceeași dată, chiar și când mergea să ducă ceva domnului de pământ. (Nagy, p. 45). Vămile nu erau, cum s'ar închipui, anumite locuri fixate de stăpânire, de

trecere dintr'un județ în altul, de trecere a unui vad, etc.; domnul de pământ le institua unde i plăcea, după cum arată Nagy: în drumul spre moară, spre curtea boerească, spre pășune sau oriunde, și ca să fie spoliat iobagul după toată cuviința, nu erau vămile acestea numai vămii, erau totodată din grija domnului de pământ debite de băutură, unde de-a avut de n'a avut după ce să bea, de a avut sau de n'a avut poftă, iobagul trebuia să și consume porția de băutură și firește să plătească. Mai era iobagul cotizat, adică jăcmănit, dacă avea la ogradă o poartă: cu 13 dinari când s'a instituit acest impozit nou la 1340, cu 30 de dinari pentru poarta pe care încăpea un car cu fân, și cu 15 pentru porțiță, la 1411, cu 20 de dinari apoi pentru toată lumea cu porți sau cu porțițe sau poate fără nici una, la 1467 când s'a schimbat numele acestui impozit și a fost numit impozit către vistierie. (Nagy, p. 36, 38).

(Continuare în numărul viitor)

Locul de întâlnire a publicului românesc e la

Caffée-Restaurantul CENTRAL

de sub conducerea lui IOSIF PFERSCHY
Intrarea prin strada Alecsandri

Meniu după listă: 20 lei — Bucătărie specială — Vinuri de Podgorie — Bridge și rummy

SPORT

Divizia Națională

Ripensia-C. A. O.; Venus-Universitatea; Crișana-Chinezul; Gloria Cfr-U. Tricolor și Amefa-Brașovia

Pentru Duminecă 6 Mai, în cadrul Diviziei Naționale se vor desfășura cele mai interesante partide ale sezonului

Derby-ul zilei se va consuma în capitala Bihorului între campioana României Ripensia și gruparea locală CAO.

Campionii, cari au dat naționalei de Duminecă șase jucători, sunt favoriții matchului, însă surprizele nu sunt excluse, orădanii, — avanta-jași de terenul propriu, — vor căuta să-și ia revanșa asupra matchului din toamnă când au cedat la Timișoara cu 1 la 3.

Ripensia: Zombory—Burger, Agner—Hrehuss, Kotormany, Dehelean—Bindea, Beke, Ciolac, Schwartz, Dobay.

C.A. Orade: Czinczer—Stetner, Mosko—Krausz, Juhasz, Weichelt—Glantzman, Covaci, Ronai, Bodola, Kocsis.

Cu arbitrajul a fost delegat d. Burdan (Arad).

La Cluj, cele două mari echipe românești Venus din București și Universitatea locală, vor furniza o interesantă partidă, fiind în joc, pe lângă cele două puncte, și titlul de cea mai bună grupare studentească din țara noastră.

Asupra rezultatului, noi închinăm spre o victorie la limita a clujenilor.

Va arbitra d. Oravetz (Arad) următoarele formații, — probabile:

Venus: Burdan—Dunăreanu, Albu, Dumitrescu, Actis, Eissenbaiser—Bărbulescu, Colea, Volodea, Stanciu, Motoroiu.

Universitatea: Sepci—Sepi III, Sfera—Doboșan, Gain, David—Tabacu, Ștefănescu, (Ghilezan), Sepi II, Ploșteanu, Surlașiu.

În capitala Bănatului se va desfășura derby-ul seriei A. între puternica formație orădană Crișana și Chinezul din localitate.

Curios că ambele protagoniste au fost eliminate Marți din Cupa României, prima cedând Olimpiei CFR din Sătmăr la 1:3, iar a doua fiind handi-capată de Venus-ul lui Albu. Deci ambele grupări după înfrângerile de Marți vor căuta să se refacă.

În toamnă, la Orade, Chinezul a cedat surprinzător cu un scor de tocmai 1 la 8. Prin prisma acestui rezultat Crișana lui Barátky ar trebui să învingă și mâine.

Arbitrează d. Țunea (Caransebeș).

Tot la Timișoara, în cadrul Diviziei Naționale, Joi 10 Mai Chinezul va găzdui echipa studenților din Cluj. Va arbitra d. Iuliu Palfi (Arad).

Simpatice grupare orădană Gloria CFR având la activ o victorie de 8:1 asupra Șoimilor din Sibiu, va juca la București cu Unirea Tricolor. La Arad, în toamnă, bucureștenii după muncă încordată au terminat la egalitate (2:2), deși orădanii erau în condițiuni nu prea excelente.

Pentru matchul de mâine,

— un examen foarte greu pentru Gloria, — formațiile combatanților nu le cunoaștem încă. La Gloria apărarea imediată va fi cea obișnuită: Halga, Hustig și Valentir.

În linia de mijlocăși, ca centru, va juca Dobra sau Faur I. În primul caz, Faur va fi întrebuițat ca inter dreapta, iar în cel de al doilea Dobra va juca centru înaintaș. Pe margine rămân vechii Szabo și Pecican.

Atacul orădanilor, după toate probabilitățile, va fi format astfel; Igna, Faur I, (Tabac), Tabac, (Dobra), Mărienut, Mercea.

Dela bucureșteni va lipsi centrul înaintaș Al. Popescu, lovit cu ocazia matchului dela Paști cu Kispest Budapesta.

Arbitrul n'a fost desemnat încă.

Cealaltă divizionară orădană AMEFA se va deplasa la Brașov, unde va întâlni divizionara locală, sub arbitrajul d-lui C. Sădulescu (București). În toamnă muncitorii orădani au învins cu 2:1, după o luptă aprigă. Matchul a cunoscut bătăi, spargeri de capete, etc.

Brașovenii le-au promis atunci că-i vor primi pe orădani la fel!

Până 'n prezent clasamentul Diviziei Naționale este următorul:

Seria A.	
1. Crișana	9 6 3 0 26: 7-15
2. Chinezul	9 6 0 3 21:16-12
3. Universitatea	9 5 1 3 26:13-11
4. CFR	9 5 1 3 17: 9-11
5. Venus	10 5 1 4 24:18-11
6. AMEFA	9 4 1 4 16:16- 9
7. Tricolor	11 1 2 8 12:37- 4
8. Brașovia	10 1 2 7 12:32- 3

Seria B.	
1. Ripensia	10 8 1 1 45:12-17
2. Unirea Tricolor	11 7 2 2 35:14-16
3. C.A. Orade	9 6 1 2 34:14-13
4. Gloria CFR	9 5 2 2 26:20-12
5. Juventus	9 5 1 3 19:17-11
6. România	10 3 2 5 19:21- 8
7. Murăș	11 1 1 9 14:47- 3
8. Șoimii	11 0 2 9 7:56- 2

Plecarea d-lui Iamandi

Orade, 3. — D. Iamandi, subsecretar de stat la interne, a sosit aseară la Orade cu automobilul și a tras la hotel Park, apoi a luat masa la restaurantul Pisica Albastră, cu d-na Iamandi și cu directorul de cabinet. În cursul serii n'a primit pe nimeni. Azi la ora 10 jum. d. Iamandi și-a continuat călătoria în străinătate. D. prefect Băncilă l-a însoțit până la frontieră.

Împreună cu d. Iamandi a trecut în străinătate și d. Cezar Petrescu, scriitor și deputat de Timiș.

Dr. Ioan A. Atanasiade
advocat
și-a mutat bi-
roul advocațional
Plata Avram Iancu 22
(Clădirea Teatrului Orășenesc)

Leproșii din jud. Vâlcea

S'a comunicat ziarelor că în afară de leproșii cari au fost aflați în Martie în jud. Vâlcea, mai sunt în acel județ și alți leproși ale căror bube nu s'au arătat încă pe față, dar cari pot contamina oricând pe cei ce vin cu ei în contact zilnic.

Alt preot iredentist

Joi s'a desbătut la Târgu-Murăș apelul făcut de preotul reformat Carol Farkas în contra sentinței tribunalului, care-l condamnase la 12 mii lei amendă pentru că cânta la Paști în biserică „Imnul unguresc”.

Radio Budapesta, relatând ieri despre acest proces, spune că acuzatul a recunoscut că a cântat Imnul maghiar, dar l-a cântat pentru că face parte din sf. liturghie, deoarece este introdus în cartea de rugăciuni, care a fost aprobată de autorități(???)

Curtea de apel a reformat pedeapsa preotului iredentist în 10 zile închisoare și 10.000 lei amendă.

Condamnatul a făcut recurs la Casație.

Cel mai tânăr consilier comunal din România: un rabin minor

Correspondentul din Năsăud al ziarului „Universul” relatează despre constituirea consiliului comunal din acel oraș, și arată că s'a făcut constatație în contra mandatului de consilier de drept al rabinului Freund Moise Arie, deoarece numitul este minor, fiind în vârstă de abia 17 ani.

Nu ni se spune ce discuții su fost în jurul acestei contestații, se arată însă că rabinul minor a fost validat și a depus jurământul.

Și la Carăi ca 'n celelalte părți

— Cum sunt tratați muncitorii —

Ziarul Universul publică din Carăi următoarele:

Regimul de muncă la cari sunt supuși lucrătorii la fabrica de hârtie de curând înființată în localitate a dat naștere la mari nemulțumiri. Muncitorii cari rămaseră fără lucru după arderea fabricii de fâină, 1929, așteptau cu nerăbdare înființarea fabricii de hârtie spre a și relua lucrul. Abia în primăvara anului acesta fabrica de hârtie ce s'a înființat în locul fostei fabrici de fâină le-a dat de lucru. Condițiile de lucru însă au trecut peste limitele protecției muncitorului de fabrică, Ziua de lucru este

de 12 ceasuri, cu o pauză de o oră la prânz; muncitorii sunt forțați a-și duce hrana rece cu ei, dată fiind distanța dela locuințe, 2 km., în raport cu pauza. La început lucrătorii au acceptat regimul, forțați de lipsa celor mai elementare mijloace de viață.

Fiind însă amenințate că vor fi scoase din lucru de nu vor intra în fabrică, femeile și minorile au intrat la lucru, forțate de viața grea ce o au în familiile lipsite cu desăvârșire.

Deși se află în localitate o secție a Camerei de muncă. Sătmăr nimeni nu s'a sesizat.

Inginer vienez condamnat la Orade

Orade, 3. — La Curtea de apel de aici s'a judecat apelul în contra sentinței prin care a fost condamnat la 8 luni reclusiune, pentru exerocherie, inginerul Stastny dela Viena, fiindcă a luat dela d-na Schmidt din Oradea, suma de 118.000 lei, spunând că are 25.000 franci elvețieni la o bancă și când d-na Schmidt s'a dus să ridice cei 25.000 franci elvețieni a constatat că amicul ei nu are nici un ban la acea bancă.

Curtea de apel, a confirmat sentința tribunalului și a respins cererea apărării de a pune în libertate provizorie pe acuzat până la judecarea recursului înaintat la Casație.

Furturi la Arad

Vasile Toma, șef chimist la laboratorul de igienă, cu domiciliul în str. Mocioni 15, a reclamat poliției că niște necunoscuți i au furat lingerie în valoare de 3000 lei.

Apel

Fundațiile Culturale Regale organizând din indemnul Majestății Sale Regelui Carol II „Săptămâna Cărții” în toată țara între zilele de 12—20 Mai a. c., facem cel mai călduros apel către toți intelectualii să sprijine cu cel mai viu interes această acțiune.

A contribui cu râvnă la răspândirea gustului de carte este o datorie sfântă pentru orice om cu iubire de cultura românească.

Îndemnăm, deci, pe toți intelectualii să participe cât mai intens la această sărbătorire, ajutând din răspuțeri Comitetul local de organizare al „Săptămânii Cărții” prezidat de d. Prefect al Județului, pentru reușita cât mai deplină a frumosului scop urmărit.

Cetiți și răspândiți
„ECOUL”

„SLĂNIC MOLDOVA”

(KARLSBAD-UL ROMÂNIEI)

Slănicul-Moldovei e proprietatea Epitropiei „St. Spiridon” din Iași. Se află situat în județul Bacău, la 18 km. depărtare de Stația C. F. R. Trg. Ocna. Altitudinea Slănicului 530 metri. O climă excepțional de dulce.

Inhalatorul dotat cu aparatele cele mai moderne, are o secțiune pentru atmoterapie și o secțiune pentru inhalație și pulverizație.

Institut de Fizioterapie tratează cu succes: prurite, eretisme, nervoase, atrofii musculare, tulburări circulatorii, psihopații, dermatoze, parazitare și microbiene, anemii, rachi-tism, debilitate, ulcere, tumori, nevralgii, dureri reumatice, metrite, salpingite, prostatite, etc.

Institut Radiologic pus sub conducerea unor emeriți medici.

Băi minerale instalate în Hotelul „Racovitza”, instalațiuni de clisme intestinale, băi de acid carbonic, hidroterapie.

Apele Minerale tratează cu succes boalele de stomac, intestine, ficat, boalele de nutriție (diabet, gută, obezitate), boalele de rinichi și boalele aparatului respirator.

DISTRACȚII ȘI EXCURSII după predilecția fiecărui vizitator.

CAZINOU, CINEMATOGRAF, SALĂ DE PIANO, TENIS, PESCUIT, VÂNAT, etc. etc.

Stațiunea are numeroase Hoteluri și Vile, Restaurante, Pensuni, Cafenele, Poște, Telegraf, Telefon

„HOTELUL RACOVITZA” complet amenajat e pus la dispoziția vizitatorilor.

SEZON 1 Iunie — 1 OCTOMBRIE REDUCERE PE C. F. R.

VIZITAȚI SLĂNICUL-MOLDOVEI!

Epitropia „St. Spiridon” Iași

Intre generațiile ardelenene

(Urmare din pagina I-a).

Dece s'a prăbușit revoluția național-tărănistă?

D-nii Alex. Vaida-Voevod și Iuliu Maniu au recunoscut că așa numiții chemăriști au salvat partidul de la ruină. Dar atunci când d. Iuliu Maniu a făcut această recunoaștere, n'a tras în același timp încheierea politică care deriva din acest adevăr. Și anume, trupele bătrâne, dovedindu-se într'un moment de grea încercare, demoralizate, trebuia să se înțeleagă că aceste trupe, ele singure, nu vor putea să realizeze revoluțiunea național-tărănistă, pentru care au murit atâția țărani pe câmpul de luptă a alegerilor, pentru cari s'au jertfit și s'au nenorocit sute și mii de vieți. În definitiv, țara n'a dus această gigantică luptă pentru a face din d. X ministru sau din d. Y deputat. Țara s'a jertfit, a suferit prigoana puterilor constituite pentru a crea o altă viață și o altă Românie. Trebuia să se înțeleagă că revoluția național-tărănistă nu va fi înfăptuită de aceia cari s'au demoralizat, ci de aceia cari au refăcut moralul de luptă și care la o cotitură a mișcării naționale, în debandada unei înfrângerii, împotriva tuturor aparen-

țelor, au avut credința că revoluțiunea așteptată de țară, va fi dusă la isbândă. Un elementar simț politic dicta, deci, ca partidul național să se razime în primul rând pe tineret, ca însăși guvernarea viitoare să fie diriguată de spiritul revoluționar al tineretului. Țara trebuia refăcută după concepțiunea acestui tineret și pumnul lui viguros ar fi trebuit să fie utilizat pentru a frânge toate rezistențele putrege ale puterilor vechi și a înfăptui peste orice obstacole, revoluțiunea național-tărănistă. Nu s'a înțeles acest adevăr politic elementar. S'a guvernat cu elemente morbide. Nu numai că tineretul a fost înlăturat, dar chiar dintre bătrâni nu s'a făcut apel în mod exclusiv la aceia cari nu și-au pierdut credința în 1926, iar în partid și în guvernare, au început să aibă cuvânt acei cavaleri ai conjuncturii cari sesizând apropierea victoriei național-tărăniste, au năvălit în 1927 și 1928 în partid, frângându-i spiritul revoluționar combatant, și coplesind prin egoismul și nemernicia lor elementele de elită ale partidului, au făcut dintr'o guvernare care trebuia să fie revoluționară, un mijloc de îmbogățire și jaf.

Ce trebuia să facă tineretul?

În 1926 eu eram de părere, că noi, tineretul nu trebuie să fim simpli executați ai bătrânilor, așa cum credea d. Viorel Tilea, — pe care bătrânii îl copleşesc astăzi cu cele mai nemernice calomnii, utilizând rețeta: bate-voi păstorul și oile se vor risipi, — eu eram de convingerea că noi aveam îndreptățirea de a conduce în spiritul revoluționar al opiniei publice. Eu am fost și sunt de părere că într'un regim întemeiat pe opinie publică, dreptul de a conduce nu-l ai nici în temeiul averii nici în temeiul inteligenței, nici în temeiul talentului, ci în virtutea luptei. Cine luptă trebuie să conducă și cine conduce trebuie să lupte. Pentru că noi am luptat, am avut îndrituirea de a conduce. Dar această îndrituire de a conduce în virtutea luptei, a curajului și a inteligenței, nu este numai un comandament moral, ci este mai ales un comandament politic. Nerespectarea acestei legi duce la naufragiul luptelor politice, la eșec. Călcarea în picioare a acestui principiu a dat revoluțiunea național-tărănistă.

— Care este după opinia Dvs. atitudinea pe care trebuie să o adopte astăzi tineretul?

Tineretul are astăzi patru soluțiuni:

1. Să nu facă politică. Să se decide exclusiv profesiunii sale.

Aceasta din considerentul că arta politică este apanajul unei minorități. După cum pentru a fi poet, pictor, sculptor sau compozitor, trebuie să ai un talent înăscut care urmează să fie cultivat, tot așa pentru a face politică trebuie să ai calități înnăscute, pe cari le cultivi apoi prin experiența vieții politice. Cine nu are aceste calități, are datoria de a se consacra unei pro-

fesiuni, de a excela în profesia sa, pentru că un avocat, un medic, un funcționar, un muncitor sau un țaran care excelează în profesia sa, este un membru valoros al națiunii și oricine trebuie să-i poarte un adânc respect. Și acest respect trebuie să fie cu atât mai adânc, cu cât astăzi o mulțime de oameni ticăloși fără îndoială, se ridică nu prin profesia lor, ci prin carieră politică, fără a avea chemare pentru politică, și cari în politică nu văd decât afaceri grase, un salariu de deputat, de prefect, de primar, de ministru, sau de consilier comunal, în timpul când partidul e la putere. Nu trebuie să spun că aceste elemente nu sunt decât haimanalele unei națiuni, microbii sifilitici cari distrug o națiune.

A doua soluțiune este ca tineretul să activeze într'o organizațiune politică tinerescă, să-și dea toată contribuțiunea și toată jertfa, pentru a și vedea țara mai morală și mai puternică.

A treia soluțiune este activarea în cadrul unui partid politic cu hotărârea fermă de a lupta pentru idealurile revoluționare ale unei Români noi, pentru idealurile generației tinere.

A patra soluțiune de acțiune în organizația unui partid politic în serviciul bătrânilor, și în serviciul intereselor lor mărunte.

Nu trebuie să spun că acei tineri, cari aleg această ultimă soluțiune sunt trădătorii tineretului, trădătorii viitorului României, inconștienții și nemernicii. Eu nu văd pentru tineri decât alegerea uneia dintre primele trei soluțiuni de mai sus, alegere care trebuie să se facă după îndemnul inimii și al rațiunii.

D. Al. Vaida și tineretul

Care este după opinia Dvs. bărbatul politic cel mai iubit de tineret?

După convingerea mea, cel mai iubit dintre toți oamenii politici bătrâni este d. Alex. Vaida-Voevod. Totul îl apropie de noi. Generositatea, sufletul și inima caldă. Dacă d. Alex. Vaida-Voevod nu este totdeauna în linia tineretului, în momentele mari, în momente de primejdie, când noi avem nevoie de o mână de ajutor, d. Alex. Vaida-Voevod este totdeauna alături de noi. Noi tineretul suntem pentru d. Alex. Vaida-Voevod, pentru că d. Alex. Vaida-Voevod este cu noi. Toți oamenii politici sunt îngropați în cimitirul vieții. Nici unul dintre ei nu va mai însemna ceva pentru progresul și viitorul României.

Nici un om politic nu mai poate da nici o contribuție pentru evoluția României. Ei sunt morți. Morți vii, cari se agită pe arena publică ca niște marionete ale trecutului. Numai d. Alex. Vaida-Voevod înțelege că n'a existat în istorie o generație mai tragică ca generațiunea noastră. El înțelege că nici odată n'a existat o generație mai lipsită de perspectivă ca generația noastră. Sentimentul nostru este că d. Alex. Vaida-Voevod prin generositatea caldă a inimii sale, înțelege că el este singura verigă între trecut și viitor, între generația veche și generația nouă. Prin sufletul mare al unui om care nu lucrează pentru viața de azi, ci pentru istorie, el știe că numai el poate întinde generației tinere a azi puntea spre viitor. D. Alex. Vaida-Voevod a avut atâtea satisfacțiuni politice în viață. A fost cel mai demn și cel mai viteaz luptător în parlamentul maghiar. El a proclamat în camera maghiară, în auzul consternat al magnaților unguri, deslășirea Transilvaniei de Ungaria. El a semnat tratatul de pace care a consacrat hotarele României de azi. În viața politică a României Mari, și înfrângerile n'au fost pentru d. Alex. Vaida-Voevod decât biruinți. Când în 1920 a căzut dela putere, a suferit înfrângerea gonirii dela guvern, el a câștigat o mare victorie în viața istoriei în chestiunea recunoașterii alipirii Basarabiei de către Rusia sovietică. Când acum vre-o 2 ani a căzut dela putere pe chestia pactului de neagresiune din Rusia sovietică, el a câștigat o altă biruință, pentru că peste câteva luni acei cari l-au combătut și l-au trântit, aveau să-i realizeze ideea. Și acum, când a căzut recent, el a căzut pentru că a fost Român. Și în înfrângerii, d. Alex. Vaida-Voevod n'a fost decât biruitor. Și acum, din generația bătrână, este singurul bărbat politic care mai are un rost în viață. Acela de a netezi calea spre viitorul României.

Azi se revizuește averea generalului Dumitrescu

Comisia de revizuire a averilor, sezizată de d. Șt. Florescu că generalul C. Dumitrescu și-a făcut averi de zeci de milioane pe cale ilegală, a fixat revizuirea averii generalului pe ziua de azi, 4 Mai.

Se strânge funia în jurul gâtului asasinilor

Liga Antirevizionistă, secția Arad, a sezizat parchetul pentru cercetarea celor 79 de asasinat comise la 1918 și 1919 de bandele maghiare în județul Arad.

D. prim-procuror Vulpe a și dat ordinele de urmărire cuvenite.

Adăugăm la cele de mai sus semnalarea ce ni se face printr'o scrisoare primită azi la redacție, că în contra lui Moravetz, astăzi notar comunal în jud. Timiș, care a comandat asasinările dingara Gurahonț, unde au fost arși în locomotiva no. 51 trei țărani

români, s'ar fi deschis în anii trecuți cercetare la prefectura timișoreană, dar a fost mușamalizată.

Aceiași prefectură — după cât am aflat — ar mai avea un notar criminal, care are pe conștiință 14 vieți de tineri români. În privința acestuia vom reveni.

Tinem să atragem atenția publicului românesc și 'n special a sâtenilor, să urmărească deaproape chestiunea asasinilor, și să dea autorităților cercetătoare toate informațiile ce le știu.

Informațiuni

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1000 anual, 600 pe 6 luni, 300 pe 3 luni, în străinătate: 2000 lei anual.

Un domn Kauffmann care a fost dat afară anii trecuți din slujba de director al uzinelor orașului pentru matrapazlăcuri pentru cari tribunalul l-a condamnat la 6 luni închisoare, iar Curtea de apel l-a achitat, e vorba să fie readus pe usa din dos în capul acestui important serviciu al municipiului, înlăturând pe vrednicul inginer Tripa, cel cărui a fi datorăm că Aradul are în sfârșit apă potabilă.

În numărul de mâine al ziarului ne vom ocupa de partea juridică a acestui caz Kauffmann, care preocupă de atâta vreme publicul arădan.

Iată cum au fost fixate circumscripțiile camerelor de muncă din regiunea noastră stabilite prin noua lege:

Timișoara: T-Torontal, Caras, Severin și Mehedinți. Arad: Arad, Bihor, Hunedoara, Alba și Târnava-Mică.

Cluj: Cluj, Sălaj, Satu-Mare, Maramureș, Năsăud, Mureș, Turda și Someș.

Consiliul Eparhial Ortodox din Arad, împreună cu des-părțământul „Astrea” va comemora Duminecă 6 Maiu a. c. orele 5 d. m. la Palatul Cultural, 25 ani dela moartea marelui român care a fost Alexandru Mocsonyi.

Va vorbi d. dr. Teodor Botiș, rectorul Academiei Teologice, iar programul va fi completat cu coruri executate de Reuniunea de cântări „Armonia”. Intrarea liberă.

Duminecă 13 Mai va fi instalat P. S. S. Episcopul Dionisie Erhan al Cetății Albe-Ismail.

La solemnitate vor participa d-nii miniștri dr. Angheliescu, Inculeț, Popescu-Necșești și Luca, precum și prefectii și parlamentarii tuturor județelor din Basarabia și delegații satelor și comunelor din județul Ismail.

D-na Marta Iepure, profesoară la gimnaziul de fete din Baia-Mare a fost reintegrată la catedra de istorie și geografie, la clasele I, II și a III și drept la cl. III-a la numitul gimnaziu.

Citiți și răspândiți

„E C O U L”

D-nii Mihai Boca și Virgil Givulescu, au fost numiți membri în comisiunea interimară a municipiului Oradea, în locurile vacante.

Turneul ministerial în Munții Apuseni se soldează deocamdată cu următoarele:

S'a aprobat reducerea taxelor de pază a pădurilor statului.

S'a promis că pădurile statului vor fi date spre exploatare numai moșilor.

Sau promis 20 milioane lei pentru refacerea drumurilor și anume: 10 milioane pentru drumul Turda, Abrud, Alba Iulia și 10 milioane pentru deschiderea de noi drumuri. Lucrările vor începe la 1 Iunie.

S'a promis apoi că pădurile date pentru izlazuri vor fi defrișate.

Pentru produsele lemnoase, se va avea în vedere să se obțină o reducere de 50 la sută, pe linia ferată Turda-Abrud.

Pentru ridicarea unui monument lui Horea, cu prilejul aniversării a 150 de ani dela revoluție, președinția cconsiliului de miniștri a votat 20 de mii de lei.

Se fură sârma dela telefoane

Poliția arădană a primit o reclamațiune din partea Soc. de Telefoane Filiala Arad, că niște necunoscuți au furat sârma de pe conducta telefonică Arad-Curtici.

Cazul s'a luat în cercetare.

Situația agricolă din țară

Serviciul de studii și statistică al ministerului agriculturii, ne trimite următoarea situație agricolă din țară:

În a doua jumătate a lunii Aprilie au căzut ploii mai abundente în județele din nordul țării și în regiunea carpantină. În tot restul țării nu s'au înregistrat decât precipitațiuni atmosferice parțiale și cu totul neîndestulătoare. Starea semănăturilor de toamnă este în general satisfăcătoare, cu excepția rapiței care a suferit pierderi de aproape 50% și a grâului semănat târziu.

Vegetația semănăturilor de primăvară timpurii (orz, ovăz, grâu, secară, mazăre) este întârziată din cauza secetei. Porumbul se află în curs de însemănțare, semănăturile au nevoie de ploaie spre a răsări. Starea pomilor este foarte mulțumitoare și nu au avut de suferit decât foarte puțin din cauza brumelor.